

3. Українсько-чеські відносини (1993-2000 рік). Хроніка. Україна і Європа 1990-2000 рік // Частина І. Україна в міжнародних відносинах з країнами Центральної та Південно-Східної Європи. - Відповідальний редактор С.В. Віднянський. - К., Інститут історії України НАН України, 2000 р. - С.29.
4. Сергій Устич. У руслі успішного співробітництва // Політика і час. - К., 2001. - №3. - С.3.
5. Поточний архів Посольства України в ЧР./ Угода №203-412 від 17.03.1994. - Стат. 1.
6. Поточний архів Торговельно-економічної місії України в ЧР. Інформація в чеському журналі "Економ" Мілана Сироученка "Інвестори, не бійтеся України". - №01-04/292 від 25.02.1997р. - С.1-3.
7. Сегодня. -1999р. -4 сентября.
8. Урядовий кур'єр. - 1999р. -6 листопада.
9. Поточний архів Посольства України в ЧР./Конвенція №203-005 від 30.06.1997.
10. Голос України. - 2000р. - 30 березня.
11. Голос України. - 2000р. - 28 квітня.
12. Голос України. - 2000р. - 13 червня.
13. Поточний архів Торговельно-економічної місії України в Чеській Республіці. Інформація про проблемні питання в українсько-чеських відносинах. №01 - 04/504 від 24.08.1998 р. - С. 3.
14. Поточний архів Торговельно-економічної місії України в Чеській Республіці. Інформація щодо експортних та імпорتنих транзитних перевезень в ЧР. №01-04/449 від 24.07.1998 р. - С.8.

Наше трипілля — і вражаючий досконалістю календар!

Анатоль Ковальчук

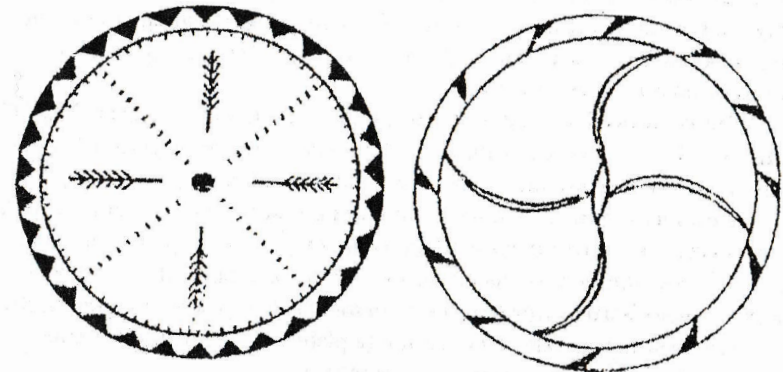
Смолоскип нашого Трипілля — п'ять-шість тисяч років до нас. Неоліт. Неймовірний сплеск людського генія, який створив основи майбутнього розвитку і становлення сучасної України та всієї глобальної цивілізації.

Нагадаємо, Трипільські поселення (навіть у сотні гектарів, що перевищує в десятки разів площу Вавилону в епоху його розквіту) простягалися від південних Карпат по всій центральній частині чорноземів сучасної України!

На той час це була найвища цивілізація на європейському континенті!

Серед «орнаментів» согень знайдених глеків, систематизованих у книзі Тараса Ткачука (2001р.), з-поміж різного посуду було чимало таких, на яких бачимо по горизонталі тридцять стилізованих «трикутників». Нагадаємо, «30» майже відповідає тривалості місячного циклу (видимих фаз Місяця) і середнього ротаційного циклу обертання плазми Сонця навколо своєї осі.

Чи не найцікавішою і неоднозначно переконливою, мабуть, слід вважати орнаментику глека з с. Майданецького:

тридцять розміщених у звичайному місці верхньої частини «трикутників» з'єднані своєрідним хрестом (солярним знаком чи свастикою) з два-

надцятьма (!) крапками або рисками. Ключем для розуміння проблеми послужив ще древніший ритуальний глечик, незвичайної якості і краси з чорно-випаленої глини, знайдений недавно в археологічних розкопках недалеко місця впадання річки Стрий у Дністер на Прикарпатті (під керівництвом професор Лариси Крушельницької). На його верхній частині – мов би узор з трикутних силуетів, створених півсферами Сонця: без сумніву, щоденний послідовний “рух” світила над горизонтом, що зумовлює наставання Дня. Тільки потім, через якийсь час, на глеках з’являються стилізовані трикутники, що значать “День – один день!”. Вони стали протоосною і найвагомим елементом знакової системи українського етносу і тогочасного Трипільського календаря.

Отже, первісно, мова йде хіба що про «замовляння», а вже потім про «календар», яким користувалися трипільчани! Описаний “узор” став найвагомим оберегом, символом майбуття. Він залишається незмінним на речах хатнього і особистого вжитку донині. (на вишиванках, рушниках, писанках...)

Крім того, на деякому посуді, явно негосподарського призначення, зображено по 12 однакових елементів, які розміщені чи то по радіусу, чи по кругу посудини. Це дозволило відразу запідозрити, що мова йде про календар, в якому “рік” складався з 12 “30 – добових місяців” (що складало 360 денний цикл, цифра яка і сьогодні використовується як 360 кутових градусів повного круга тощо). Разом з тим відомо, що “копа” яка використовувалася в побуті у нас донедавна для звичайного підрахунку кількості предметів складалась з 60 одиниць. Нагадаю ще раз, що вона була основою різних грошових систем, а також використовується для відліку часу в звичайному годиннику. Тому логічним здалось припущення, що, можливо, відлік років у “Трипільському” календареві відбувався за допомогою 60 – місячних циклів.

Тривалість річного оберту Землі навколо Сонця складає 365.24219 тривалості сучасних діб. При їх співставленні ми отримуємо наступне: в кінці кожного п’ятирічного циклу слід додати 26 діб.

Незвичайно цікаві і повчальні є письмові свідчення ченця Кірика з Новгородського Антонієвого монастиря, (1136 р.) що в той час у різних слов’янських племен був наявний календар, який вимагав “додачі 13 – місяця”. Згідно його тверджень таке доповнення у різних племен відбувалось раз на чотири роки безсистемно (в різний час) у різних районах Русі, що вносило неабияку плутанину в календар.

Дальший прорахунок показує, що кожних наступних 24 роки “набігає” по одній повній добі, яку слід додати в кінці кожного наступного циклу для

усунення різниці між астрономічним реаліями і “прокрустовим ложем” календаря. (знову предивна збіжність з відліком часу нашим годинником!)

Наступні розбіжності “виникли б тільки через декілька тисячоліть”.

Аналогічні прорахунки сучасного календаря, яким користується людство, показують:

Сучасний “Григоріанський” календар “відстає” на три доби від астрономічного за 400 років, а різницю слід декретно нівелювати.

Отже, календар наших предків “виграє” однозначно за усіма характеристиками – точністю, простотою використання тощо.

На сьогодні ми, поки що, не можемо однозначно відповісти, як реально в той час відбувалися ці “доповнення” (подібно, як і в молодших календарних системах Шумеру і Вавилону).

Сам факт незвичайної математичної логіки і уяви предків – вражаючий! Недарма календарна система, яка спершу виконувала роль “замовляння руху” Сонця на кожен наступний день нашими предками, збереглась до нині на найрізномірніших елементах народного побуту на всій території автохтонної України.

Наведене вище мусить бути відбите в усіх матеріалах з історії становлення нашої нації і України.

Є всі підстави зробити висновок, що описана система відліку трипільчан відіграла ключову роль у створенні інших календарних систем Близького Сходу, Греції, Риму і сучасності.

На “порядку денному” сучасного людства – зміна календаря. Враховуючи наведене вище, вважаємо: сучасний чотирьохрічний цикл календаря з “високосним” роком (з 29-тю добми лютого) слід замінити на п’ятирічний, а кожен 24-ий рік з моменту найлогічнішого початку нового відліку теж повинен бути “високосним” з такою ж кількістю днів (29 діб у лютому). При цьому всі інші особливості сучасного календаря залишаються звичними і незмінними.

Література:

1. Давня історія України / Авт. кол. Під ред. П.Толочка. – К., 1994. – Т.1.
2. Археология УССР / Колл. авт. – К.: Наук. Думка, 1985. – Т.1.
3. Збенович В.Г. Ранній етап трипільської культури на території України. – К., 1989.
4. Збенович В.Г. Позднетрипольские племена Северного Причерноморья. – К., 1974.
5. Парсек Т.С. Периодизация трипольских поселений // Материалы ИА АН СССР. – М., 1949. – Вып. 10.
6. Михальчишин. Трипільська культура. – Львівський істор. Музей: Львів, 1994.